

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/222/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

330/2011. (XI. 30.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a **panaszos**¹ 2011. április 13-án előterjesztett **panaszát** a 2011. november 30-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) illetékes Kerületi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2011. április 13-án a BRFK Hivatalánál terjesztette elő panaszát, egy vele szemben, ugyanezen a napon, közúti közlekedés során foganatosított rendőri intézkedés miatt. A panaszos egyidejűleg kérte, hogy ügyében a vizsgálatot a Testület folytassa le.

I.

1) A panaszos bejelentésében előadta, hogy 2011. április 13-án 1 óra 10 perckor Budapesten a V. utcában haladt taxi gépkocsijával, amikor az előtte haladó rendőrségi szolgálati gépkocsi megállította. A rendőrségi gépkocsiból három egyenruhás rendőr szállt ki, akik odamentek a panaszos gépkocsijához és egyikük megkérdezte a panaszost, hogy „gyanítja-e, miért állították meg”, amire a panaszos nemleges választ adott. Ezt követően a rendőrök közölték vele, hogy egyrészt vezetés közben kézben tartott telefonnal telefonált, másrészt nem használta a biztonsági övet. Arról is tájékoztatták, hogy ezen cselekményekért együttesen

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

kiszabható bírság összege 25.000 Ft és feljelentés esetén nincs mérlegelési jogkör. Felajánlották a panaszos számára ugyanakkor azt a lehetőséget, hogy – mivel nem akarnak „kitolni” vele – adnak helyette egy 10.000 Ft-ról szóló helyszíni bírság csekket, amire ráírnak egy záróvonal átlépést, ha azt hajlandó elismerni.

Mivel a panaszos nem válaszolt, az egyik rendőr közölte vele, hogy elkezd 5-től visszafelé számolni és addig várja a választ. A panaszos ezután sem válaszolt, így közölték vele a rendőrök, hogy akkor fel fogják jelenteni az eredeti két szabálysértésért, ami viszont sokkal többre fog kerülni. Ezután mindhárom rendőr beült a rendőrségi gépkocsiba, majd két perc elteltével az egyikük újra odament a panaszoshoz és feltette ugyanazt a kérdést, mely szerint vagy elismeri a záróvonal átlépést, vagy megírják a jegyzőkönyvet. A panaszos erre azt válaszolta, hogy írják meg a jegyzőkönyvet, ami ezután meg is történt és a rendőri intézkedés ezzel befejeződött. A panaszos, bejelentése megtételekor az általa aláírt jegyzőkönyvet másolatban az iratokhoz csatolta, továbbá elmondta, hogy az egyik taxis kollégája fültanúja volt a rendőri intézkedésnek, mert éppen vele beszélt mobiltelefonon.

A panaszbejelentés megtételekor a panaszos elismerte a járművezetés közbeni, kézben tartott telefontal való telefonálást, de kijelentette, hogy biztonsági öve be volt kapcsolva, így az ezzel kapcsolatos szabálysértést nem ismeri el. A panaszos az intézkedő rendőrök jelvéyszámát, rendfokozatát nem tudta megmondani, csak az intézkedő rendőrségi szolgálati gépkocsi rendszámát.

2) A panaszos által az intézkedést követően megtett panaszbejelentéshez csatolt jegyzőkönyvmásolaton, az intézkedést fogantató mindhárom rendőr neve és rendfokozata jól olvashatóan, míg a jegyzőkönyvet aláíró két rendőr jelvéyszámja ugyancsak jól olvashatóan szerepel.

3) A Testület ezt követően levélben kereste meg a panaszost, a Testület hatáskörébe tartozó egyes kérdések tisztázása érdekében. A levelet a panaszos átvette, de arra nem válaszolt.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az illetékes rendőr-főkapitányságtól, valamint megküldeni kérte az ügyvel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját.

1) A BRFK illetékes Kerületi Rendőr-kapitányságának vezetője, 2011. május hó 31-én készítette, a BRFK Hivatalának címzett tájékoztató levelében leírja, hogy 2011. április 13-án 1 óra 10 perckor a Budapest, V. utcában a panaszost intézkedés alá vonták rádiótelefon, valamint biztonsági öv használatára vonatkozó szabályok megszegése miatt. A jogsértés láttán a rendőrök a rendőrségi szolgálati gépjárművel a panaszost megállították, igazoltatták, majd a szabályszegésről a helyszínen jegyzőkönyvet vettek fel. A kapitányság-vezetői tájékoztató levélben foglaltak szerint, az elkövetett jogsértéseket panaszos a helyszínen elismerte, a jegyzőkönyvben aláírásával ezt igazolta, ahhoz megjegyzést nem fűzött.

A tájékoztató levél szerint, a rendelkezésre álló jegyzőkönyv és feljelentés alapján a cselekmény elkövetése bizonyított volt, ezért a hatóság a panaszost a 2011. április 27-én kelt,

határozatával, a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II.5.) KPM-BM együttes rendeletnek (a továbbiakban: KRESZ) a vezetés közben kézben tartott mobil rádiótelefon használatára vonatkozó 3.§ (2) bekezdésébe foglalt tilalma, illetve a biztonsági öv használatára vonatkozó 48.§ (4) bekezdésébe foglalt szabály megszegése miatt, 10.000-10.000 Ft, mindösszesen 20.000 Ft közigazgatási bírság megfizetésére kötelezte. A kapitányság-vezetői tájékoztatás szerint a panaszossal szembeni intézkedést egy r. törzsőrmester, és két r. őrmester foganatosította.

2) A fent hivatkozott rendőri szerv – szolgálati úton – eljuttatta a Testülethez az intézkedésben részt vett egyik r. őrmesternek az intézkedésről 2011. május 31-én készített jelentését. A jelentés szerint nevezett rendőr 2011. április 13-án 1 óra 10 perckor, a Budapest, V. utca irányába haladt, amikor kollégáival együtt, jól kivehetően látta, hogy a közlekedő taxi gépkocsi vezetője úgy vett részt a forgalomban, hogy vezetés közben bal kezében mobiltelefont használt, valamint biztonsági övét nem használta. A taxiban utas nem tartózkodott. Ezt követően a rendőrségi gépkocsi megkülönböztető jelzésének használatával a taxit megállította, majd annak vezetőjét intézkedés alá vonta. Az intézkedés megkezdésekor, napszaknak megfelelő köszönés után, közölte a taxi gépkocsi vezetőjével beosztási helyét, nevét, rendfokozatát, jelvéyszámát, majd közölte a megállítást okozó okát, nevezetesen a már említett szabálysértéseket, melyet a rendőri jelentés szerint a panaszos tudomásul vett és a szabálysértéseket elismerte. Tájékoztatta továbbá a panaszost arról is, hogy közigazgatási eljárást kezdeményez vele szemben, majd a panaszos kérdésére elmondta, hogy az erről szóló határozatot harminc nap múlva fogja kézhez kapni, tudomása szerint a két cselekményért együttesen huszonötezer forint összegű bírsággal. Rendőri állítás szerint ekkor a panaszos kérdezett rá arra, hogy nem kaphat-e inkább „postai befizető csekkes” helyszíni bírságot, mire az őrmester azt válaszolta, hogy ezek a szabálysértések közigazgatási eljárás alá tartoznak, nem „helyszíni bírságozhatók.”

Ezt követően a r. őrmester – állítása szerint – példaként említette meg, hogy míg korábban ezek a cselekmények helyszínen bírságozhatók voltak, addig ma már – egy jogszabályváltozás miatt – csak olyan szabálysértéseket lehet helyszíni bírsággal sújtani, mint pl. a buszsáv jogosulatlan igénybevétele, záróvonal átlépése stb. Ezt követően került sor a jegyzőkönyv kitöltésére, melyen a panaszos semmiféle megjegyzést nem tett, azt aláírta. Az intézkedés során a kerületi rendőrkapitányság ügyeletén keresztül mind a panaszos személyét, mind az általa használt gépkocsit leellenőrizték, de a körözési nyilvántartásban egyik sem szerepelt.

A rendőri jelentés megemlíti, hogy az intézkedés kapcsán mind ő, mind kollégái tisztelettudóan viselkedtek és a panaszos is hasonlóan reagált. A panaszost az intézkedés végén tájékoztatták arról, hogy amennyiben panaszt kíván tenni az intézkedéssel kapcsolatban, azt a BRFK Panaszirodáján teheti meg.

A r. őrmester jelentése végén még egyszer kitér arra, hogy az intézkedés helyszínén, vagy annak közvetlen közelében nincs záróvonal sehol sem felfestve, így a panaszos félreérthetett valamit.

3) A Testület ugyancsak szolgálati úton megkapta az intézkedésben részt vevő r. törzsőrmester jelentését, amelyet nevezett 2011. június 1-én készített. Ebben a r. törzsőrmester leírja, hogy nagyon sok intézkedésben vesz részt, emiatt nem emlékszik mindegyikre, így a panasz tárgyát képező esetre sem. Jelentését – a feltett kérdésekre válaszolva – úgy folytatja, hogy a panaszos a kommunikáció során nyilvánvalóan félreértett

A közigazgatási bírság kiszabásának körülményeit, feltételeinek a fennállását és annak mértékét a Testületnek nem áll hatáskörében vizsgálni, az Rtv. idézett 92. § (1) bekezdése alapján.

A Testület utal ugyanakkor azon töretlen gyakorlatára, miszerint a szabálysértés tényállásszerűségét – figyelemmel fenti rendelkezésekre – csak a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálhatja. Annak megállapításához azonban, hogy a rendőrség kellő körültekintéssel és megfelelő jogalapra hivatkozva járt-e el akkor, amikor szabálysértés (közúti közlekedés szabályainak megszegése) elkövetése miatt vonta intézkedés alá a panaszost, elengedhetetlen annak vizsgálata, hogy a jogsértő magatartás gyanúja fennállt-e az intézkedés alkalmával. A Testületnek ezért annak vizsgálatára van lehetősége, hogy a panaszossal szembeni intézkedésre a megfelelő jogalap birtokában és jogszerűen került-e sor.

b) A fentiekre tekintettel a Testület azt értékelte, hogy a panaszossal szembeni intézkedés indokolt volt-e, illetve, hogy fennállt-e a rendőrök intézkedési kötelezettsége.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve illet a tudomására hoznak. A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 3. §-ának (1) bekezdése ezt tovább részletezve úgy rendelkezik, hogy bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha illet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli. A közlekedésrendészeti intézkedést az Rtv. 44. §-a szabályozza, amelynek (1) bekezdés b) pontja értelmében a rendőr az Rtv.-ben és a külön jogszabályban meghatározott közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti.

A rendőrség által a helyszínen felvett jegyzőkönyv szerint a panaszos megsértette a KRESZ 3. §. (2) bekezdésében szabályozott, kézben tartott mobil rádiótelefon használatára, valamint a 48. § (4) bekezdésében szabályozott, biztonsági öv használatára vonatkozó előírásokat. A panaszos és az intézkedő rendőrök állítása egybehangzó a vezetés közben kézben tartott mobiltelefon használata tekintetében – ezt a panaszos bejelentése megtételekor a panaszról felvett jegyzőkönyvben aláírásával elismerte –, ugyanakkor azonban lényeges ellentmondás van a biztonsági öv használata tekintetében. Ez utóbbit a panaszos nem ismerte el. A helyszínen felvett jegyzőkönyvben mindkét szabályszegés feltüntetésre került és bár a panaszos a „megjegyzés” rovatot üresen hagyta, ez a tény azonban nem jelenthet automatikus elismerést, arra is figyelemmel, hogy a jegyzőkönyvben nem került kitöltésre a „valóságnak megfelelésre” utaló szövegrész. Értelemszerűen a panaszossal szembeni rendőri intézkedéshez elegendő volt a panaszos által is elismert magatartás, azaz a vezetés közbeni telefonhasználat.

A Testület megállapította, hogy fenti tényállás szerint a rendőrök, az Rtv. 13.§ (1) bekezdés első fordulója, valamint a Szolgálati Szabályzat 3. § (1) bekezdésének a

szabálysértés észlelésére vonatkozó rendelkezése alapján, intézkedési kötelezettségüknek tettek eleget a panaszos gépkocsijának megállítása során.

Az ismertetett tényállást alapul véve vizsgálta a Testület az igazoltatás jogalapját is. Az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése alapján a rendőr feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek személyazonosságát a közrend, közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani. Jelen esetben az igazoltatás a hivatkozott jogszabályhely első fordulata alapján történt.

A Testület az Rtv. idézett rendelkezése alapján megállapította, hogy a rendőrök kellő jogalap birtokában jártak el az igazoltatás tekintetében, ezért a panaszos személyes adatok védelméhez való joga nem sérült.

2) A panaszos kifogásolta, hogy az intézkedő rendőrök – azon túl, hogy egy általa el nem ismert szabályszegés miatt is felelősségre vonását kezdeményezték - rá akarták őt bírni arra, hogy egy el nem követett szabálysértést (záróvonal-átlépés) „vállaljon el”, melynek fejében mentesül a rendőri állítás szerint elkövetett két szabálysértés alól.

A Testület az igazoltatás körülményeinek alaposabb megismerése érdekében írásban kereste meg mind a panaszost, mind az ügyben eljáró rendőri szervet.

A panaszos – bár a Testület megkeresését átvette – az abban foglaltakra semmilyen választ nem adott.

Az ügyben eljárást folytató rendőri szerv – szolgálati úton – megküldte a panasszal kapcsolatos tájékoztatását, csatolva hozzá az eljáró három rendőr közül kettőnek a szolgálati előljáró felé tett jelentését, a panaszossal szembeni közigazgatási eljárás megindításáról szóló végzést, valamint a közigazgatási bírság kiszabásáról rendelkező határozatot.

A panaszos a szóban forgó intézkedést követően nem egészen egy órával, 2011. április 13-án 2 óra 4 perckor tette meg bejelentését a BRFK Hivatalánál. A bejelentéskor felvett jegyzőkönyv tanúsága szerint – a hamis vád törvényi következményeire történő figyelmeztetést követően – a panaszos egyértelmű nyilatkozatot tett arra nézve, hogy az intézkedés során az eljáró rendőrök kifejezetten rá akarták bírni őt egy el nem követett szabálysértés elismerésére, kilátásba helyezve ez esetben a panaszos számára kedvezőbb eljárást és az ezzel együtt járó alacsonyabb összegű pénzbírságot.

Az intézkedésben részt vevő rendőrök jelentéseikben az alábbi módon cáfolták a panaszos állításait. Az intézkedést foganatosító egyik r. őrmester 2011. május hó 31-én készített jelentése egyértelműen azt tartalmazza, hogy az intézkedés alkalmával kifejezetten a panaszos volt az, aki felvetette, hogy az általa elkövetett szabályszegést nem lehetne-e helyszíni bírsággal sújtani. Az r. őrmester ezen túlmenően rögzítette azt is: az intézkedés során példaként említette meg, hogy míg korábban a panaszos által elkövetett cselekmények helyszínen bírságozhatók voltak, addig ma már – egy jogszabályváltozás miatt – csak olyan szabálysértéseket lehet helyszíni bírsággal sújtani, mint pl. a buszsáv jogosulatlan igénybevétele, záróvonal átlépése stb.

Az esetről 2011. június 1-én nyilatkozott a panasz kapcsán az intézkedésben szintén eljáró r. törzsőrmester, aki elmondta, hogy nagyon sok intézkedésben vesz részt, ezért a szóban forgó esetre nem emlékszik. Az ügyre vonatkozóan feltett konkrét kérdésre válaszolva azonban kifejtette, hogy ő biztos abban, hogy a panaszos a kommunikáció során félreértett valamit. A r. törzsőrmester kizártnak tartotta, hogy ő olyasmit mondott volna, hogy az elkövetett cselekményekért a panaszos kaphatna 10.000-, Ft-os helyszíni bírságot.

A Testület a rendelkezésére álló iratok alapján az igazoltatás tényleges lefolytatásának körülményeit, mindenekelőtt az ott elhangzott beszélgetés tartalmát, rekonstruálni nem tudta. A panaszos által előadottakat a rendőrségi iratok cáfolták, illetőleg a panaszos általi félreértés lehetőségét vetették fel. A Testület megjegyzi, hogy az intézkedés végrehajtásának egyéb, a szolgálati fellépés módjára (köszönés, megszólítás, azonosító szám közlése) vonatkozó részeit nem vizsgálta, egyrészt azért, mert a panasz erre vonatkozó kifogást nem tartalmazott, másrészt a panaszos az ezen kérdésekkel történt megkeresésre nem válaszolt.

A rendelkezésre álló, egymással szemben álló nyilatkozatok között az ellentétet – a szükséges bizonyítás eszközeivel – feloldani a Testület nem tudta, ezért nem volt megállapítható a panaszos Alkotmány 2. §-ából levezethető tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme.

IV.

A Testület az ügy mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a rendőri intézkedés – az intézkedési kötelezettség, a közlekedésrendészeti intézkedés – kapcsán alapjogsérelem nem történt, illetőleg alapjogsérelem nem volt megállapítható a tisztességes eljáráshoz való jog vonatkozásában, ezért – az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése alapján – a rendelkező részben foglaltak szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2011. november 30.

Dr. Juhász Imre
elnök
előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag